

LEKTIONSPLANERING

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Skönlitteratur och ungdomsromaner, med fokus på *Janne, min vän* av Peter Pohl

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Läsning och analys av skönlitterära texter	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.
Skriftlig produktion av olika texter	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.
Skrivande och läsande med koppling till samhällsfrågor och individers erfarenheter	Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse.

Källa: [Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till boken *Janne, min vän* (10 min)

- Presentera författaren Peter Pohl och bokens kontext.
- Diskutera ungdomsromaner och deras relevans för dagens unga.
- Ge en kort sammanfattning av handlingen i *Janne, min vän*.
- Fokusera på bokens miljö och tidsepok (1950-talets Södermalm).
- Introducera huvudkaraktärerna och deras relationer.

2. Läsförståelse och diskussion (15 min)

- Dela upp boken i lämpliga avsnitt för genomgång.
- Låt eleverna läsa tyst under 10 minuter.
- Efter läsningen, diskutera de första intrycken av karaktärerna.
- Diskutera Krilles och Jannes relation och hur den utvecklas genom boken.
- Analysera användningen av Stockholmsslang och dess roll i berättelsen.

3. Karaktärsanalys (10 min)

- Gå igenom de viktigaste karaktärerna och deras egenskaper.
- Låt eleverna arbeta i små grupper och diskutera karaktärernas motiv och konflikter.
- Sammanfatta de viktigaste karaktärsdrag hos Krille och Janne.
- Diskutera bokens tema om vänskap och identitet.
- Reflektera över hur ungdomar formas av sina upplevelser.

4. Skapa en kort berättelse inspirerad av boken (15 min)

- Låt eleverna skriva en kort fortsättning eller alternativ slut för boken.
- De ska använda de karaktärer och miljöer som beskrivs i boken.
- Uppmuntra till kreativt tänkande men samtidigt till att hålla sig trogna bokens stil.
- Dela och diskutera några av de skrivna texterna med hela klassen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Ungdomsromaner:** Skönlitteratur som speglar ungdomars liv och känslor, ofta med en stark fokus på vänskap, identitet och samhällsproblem.
- **Södermalm på 1950-talet:** Miljön i *Janne, min vän* och hur den reflekterar både de socio-ekonomiska förhållandena och ungdomens upplevelser i Stockholm.
- **Stockholmslang:** Användningen av lokal dialekt i berättelsen och dess betydelse för karaktärernas identitet och tillhörighet.
- **Bokdiskussioner:** Hur man analyserar och diskuterar litterära verk med fokus på tema, karaktärsbyggande och språkliga val.
- **Berättarteknik:** Att förstå hur en berättelse byggs upp och vad som gör en bra ungdomsroman.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Vänskap	En nära och förtroendefull relation mellan personer, ofta kännetecknad av stöd och tillit.	Svenska ordet "vän" härstammar från fornsvenska "vǫn", som kommer från det gamla germanska ordet "wēn", som betyder "hopp" eller "förhoppning".

Ord	Förklaring	Etymologi
Stockholmsslang	En form av dialekt eller slang som används i Stockholm, ofta i informella sammanhang.	Slangordet har sitt ursprung i olika stadsmiljöer och bland unga människor, med influenser från arbetarklassen.
1950-tal	Tidsperioden från 1950 till 1959, ofta förknippad med efterkrigstiden och samhällsutveckling.	Ordet 1950-tal kommer från latinets "quinguaginta" (femtio) och syftar till åren mellan 1950 och 1959.

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror du att Janne skulle ha klarat sig om han hade haft en bättre relation till sina föräldrar?
- B. Vad säger boken om vänskapens betydelse i unga människors liv?
- C. Om du var Krille, hur skulle du ha reagerat på Jannes plötsliga förändringar?

Aktivitet

Eleverna ska skapa en egen karaktär baserat på någon från *Janne, min vän*. De ska skriva en kort bakgrundsberättelse om karaktären, inklusive deras relationer och hur de relaterar till de andra personerna i boken. Aktiviteterna ska ske i grupp för att skapa en dynamik av samarbete. Efter att ha skrivit berättelsen, presentera den för klassen och diskutera hur karaktärerna i elevernas berättelser relaterar till de i *Janne, min vän*.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad gör Janne för att passa in i gruppen?	Han försöker få uppmärksamhet och skapa en ny identitet.
Vad handlar boken om?	Den handlar om ungdomar som letar efter sin plats i livet och relationer.
Vilken roll spelar Stockholmsslang i boken?	Det ger boken en autentisk känsla och speglar karaktärernas bakgrund.
Vad tycker Krille om sin vänskap med Janne?	Krille är ambivalent men känner en stark dragning till Janne.
Vad är bokens centrala konflikt?	Vänskapen mellan Krille och Janne och de problem som uppstår av den.
Hur påverkas Krille av sin relation till Janne?	Hans syn på världen och sig själv förändras.

Fråga

Vad symboliserar Södermalm i boken?

Vilken betydelse har bokens tidsepok (1950-tal)?

Svar

Det symboliserar både frihet och faror för ungdomarna.

Den speglar ungdomars upplevelser i en förändrad social och ekonomisk tid.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats där de reflekterar över en konflikt i *Janne, min vän* och hur den hade kunnat lösas på ett annat sätt. De ska ge konkreta exempel från boken och diskutera de val karaktärerna gör.

Citat

“Vänskap är den största gåvan vi kan ge varandra.” – Peter Pohl, 1985

Detta citat knyter an till bokens tema om vänskapens betydelse i ungdomars liv och hur vänskap både kan vara en källa till styrka och en källa till konflikter.

Tags: [Lektion](#)